

СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ТЕАТРУ В ДРОГОБИЧІ: ІСТОРИЧНИЙ ДИСКУРС
(до 75-ти річчя заснування Львівського академічного обласного музично-драматичного театру імені Юрія Дрогобича)

УДК 792(477.83)(091)

Роман Михаць, викладач та здобувач кафедри методики музичного виховання і диригування
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ТЕАТРУ В ДРОГОБИЧІ: ІСТОРИЧНИЙ ДИСКУРС
(до 75-ти річчя заснування Львівського академічного обласного музично-драматичного театру імені Юрія Дрогобича)

У статті досліджено суспільно-історичні передумови, які передували заснуванню професійного театру в Дрогобичі. Висвітлюється діяльність театру початку та середини ХХ століття. Особливу увагу приділено життєдіяльності мистецької інституції, окремих персоналій у, так званий, “радянський період та роки Незалежності України.

Ключові слова: театр, сцена, спектакль, актор, режисер, диригент, оркестр.

Літ. 16.

Роман Мыхаць, преподаватель и соискатель кафедры методики музыкального воспитания и дирижирования
Дрогобычского государственного педагогического университета имени Ивана Франко

СТАНОВЛЕНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ТЕАТРА В ДРОГОБЫЧЕ:
ИСТОРИЧЕСКИЙ ДИСКУРС
(к 75-летию основания Львовского академического областного музыкально-драматического театра имени Юрия Дрогобыча)

В статье исследованы общественно-исторические предпосылки, которые предшествовали основанию профессионального театра в Дрогобыче. Освещается деятельность театра начала и середины ХХ века. Особое внимание уделено жизнедеятельности художественной институции, отдельных персоналий в, так называемый, “советский период и годы независимости Украины.

Ключевые слова: театр, сцена, спектакль, актер, режиссер, дирижер, оркестр.

Roman Muhats, Lecturer, and Applicant at the Department of
Methods of Musical Education and Conducting
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

THE FORMATION OF THE PROFESSIONAL THEATER IN DROHOBYCH:
HISTORICAL DISCOURSE (to the 75th anniversary of founding of Lviv Yuriy Drohobych
Regional Academic Music and Drama Theatre)

The article explores the socio-historical preconditions that preceded the establishment of the professional theater in Drohobych. It reveals the activity of the theater beginning of and mid- XX century. The author takes the particular attention to the vital activity of art institutions and to the separate personalities in the so-called “Soviet period” and the years of Ukraine’s independence.

Keywords: a theater, a stage, an actor, a director, a conductor and orchestra.

Постановка проблеми. Історія виникнення професійного театру в Дрогобичі висвітлюється сучасними науковцями та організаторами театрального життя Галичини в контексті становлення української театральної культури в цілому, і знаходить своє відображення у працях багатьох дослідників театрального мистецтва. Розкриваючи етапи становлення професійного театру в Дрогобичі, ми звернулися до низки документів, архівних матеріалів Львівського академічного обласного музично-драматичного театру імені Юрія Дрогобича (книги наказів 194 – 2015 рр., окремі особові справи, театральні буклети, афіші, програми, публікації у періодичних виданнях тощо) та окреслили діяльність колективу

протягом цього періоду. В даній статті історико-культурний аспект становлення професійного театру в Дрогобичі розглянуто завдяки матеріалам, де охарактеризовано перші сценічні постановки, як гастролуючих театральних труп, так і місцевих аматорів на теренах Дрогобиччини, які сягають другої половини ХІХ століття.

Аналіз публікацій. Театрально-сценічне мистецтво Дрогобиччини як аматорське, так і професійне фрагментарно подається у коротких публікаціях Г. Кузіва [5], Р. Михаця [10], спогадах ентузіаста сценічного мистецтва С. Сенейка [12], організатора театрального життя Ю. Цегельського [15], колишніх працівників театру Я. Климовського та Р. Тимчука [4]. Короткі відомості про аматорське театральне мистецтво отримуюмо із публікацій

П. Сов'яка [13] та М. Шалати [16]. Діяльність театрів на теренах Західної України висвітлюється у працях Л. Архимович [1], С. Чарнецького [14], І. Мірчука [9], М. Бурбана та М. Михаця [2]. Основним матеріалом для написання статті про заснування та становлення професійного театру у Дрогобичі послужили архівні документи театру [3].

Метою статті є ґрунтовне дослідження на основі доступних нам матеріалів (документів, публікацій, світлин, спогадів) розвитку професійного театру, його становлення, діяльності у різні періоди, аналіз вагомого внеску тих особистостей, які якнайактивніше спричинилися до організації, формування, розвитку професійного сценічного мистецтва в Дрогобичі, принагідно зазначимо, що 6 листопада 2015 року минуло 75 років з того часу, як дрогобицький театр відкрив свій перший театральний сезон (1940 р.).

Виклад основного матеріалу. Складний, і, водночас, цікавий процес еволюції професійного театру Львівщини відбувався протягом декількох століть. Адже театральне мистецтво Львівщини бере початок у виставах Братського театру, яке налічує майже 400 років. На особливу увагу заслуговують інтермедії до драми Якуба Гаватовича – “Продав kota в мішку та “Найкращий сон”, – поставлені в Каменці Струмиловій у 1619р. (нині м. Кам’янка – Бузька, районний центр Львівської обл. – *Р. М.*)

З метою висвітлити особливості становлення професійного театального мистецтва Дрогобича зробимо невеличкий історичний екскурс, адже український театр – великопанська забаганка наддніпрянських вельмож, від половини XIX ст. глибока, тиха мрія галицьких українців – який ставав щораз то частіше предметом приватних і публічних розмов. Ця мрія частково реалізувалася у Галичині після проголошення скасування панщини (15 травня 1848 р. – *Р. М.*). В цьому ж році утворилися українські аматорські театральні трупи в Коломиї та Перемишлі, у формуванні яких активну участь взяли о. Іван Озаркевич (Коломия) та о. Михайло Вербицький (Перемишль). На превеликий жаль, творче життя цих колективів було недовгим, однак розпочату справу продовжив і розвив театр Товариства “Руська Бесіда”, заснований у Львові в 1864 р., який успішно у різних модифікаціях успішно проіснував до 1939 року, і вважається першим професійним театром у Західній Україні.

Вагому роль у тому, що в Дрогобичі виник професійний театр відіграло те, що дрогобичани також мріяли про свій театр. Вперше згадується про виступ театру “Руська бесіда” в Дрогобичі,

читаємо: “...драму “Довбушо Ю. Федьковича 1876 року поставив театр пані Романович” [16]. (Теofilія Романович керувала театром “Руська бесідао протягом 1874 – 1880 рр. – *Р. М.*) Іван Франко, навчаючись у Дрогобицькій гімназії (1873 – 74) на замовлення дирекції театру Руської бесіди” зробив переклади оперет “Прекрасна Елена” (Ж. Оффенбах), “Моряки в пристані” (“Осада корабля”) І. Зайця та “Пенсіонерка” Г. Сутє. У 80-х роках XIX ст. у Дрогобичі досить часто з гостинними виступами побував “...театр Руської бесіди (керівники – Іван Біберович і Іван Гриневецький, який давав вистави, влаштував літературні читання, бали-маскаради... в репертуарі трупи Руської бесіди були також вистави ... за творами західноєвропейських авторів” [11, 128 – 129]. До душі для Дрогобичан була п’еса “Підгіряни” о. І. Гушалевича із музикою о. М. Вербицького.

Подальший етап становлення професійного театру Дрогобича пов’язаний з тим, що на зламі XIX – XX ст. культурне життя вирувало в українській гімназії, де власними силами здійснювались постановки вистав, що і спричинило появу театральних товариств. Культурно-мистецьку палітру доповнювала діяльність польських товариств “Лютня” (1901) та “Ехо” (1923), в яких крім хорових, музичних колективів діяли ще й театральні. Кожна громадська організація, незважаючи на національну спрямованість, з метою самоутвердження та засвідчення свого існування прагнула мати драматичний гурток. Особливо показовим є українське театральне життя. Сценічні дієства приурочувались переважно до світських або релігійних свят. Часто вони проходили з благодійною метою: на підмогу вбогим студентам, школярам. Усі театральні гуртки на ранній стадії існування були музично-драматичними. Виникали вони здебільшого на ґрунті домашнього музикування, або при невеликих хорових об’єднаннях. Особливою увагою театр користувався серед студентської молоді. “...Так, драматичний гурток учнівської молоді “Бурси Св. Івана Хрестителя” в 1898 році поставив виставу “Москаль-чарівник”, ... 1908 р. товариство “Сокіл” поставило січово-сокільську комедію Левка Лопатинського “Пожежа”, а товариство “Січ” у 1913 р. – виставу “Степовий гість” [11, 129]. Вистави неодноразово ставили в читальні “Просвіти” на вул. Зварницькій. Цей самодіяльний театр навіть давав свої вистави за межами міста. Скажімо 1911 року у Стебнику відбулася вистава “За сиротою Бог з калитою”. Плідно працював аматорський драматичний гурток при Народному домі під управою о. Антіна

СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ТЕАТРУ В ДРОГОБИЧІ: ІСТОРИЧНИЙ ДИСКУРС
(до 75-ти річчя заснування Львівського академічного обласного музично-драматичного театру імені Юрія Дрогобича)

Рудницького, який в 1910 р. з успіхом відіграв виставу “Хата” за селом”. Окружний відділ товариства “Взаємна поміч українського вчителства” весною 1913 р. організував на честь Івана Франка, на якому був присутній поет. Під час святкування глядачі подивилися його “Украдене щастя”.

В 1922 році до Дрогобича переїхала трупа акторів і заснувала театр ім. Івана Франка. На жаль, цей колектив проіснував не довго. Ентузіаст розвитку театрального мистецтва Сенейко С. згадує про те, що “...в 1923 році зібрались кілька “ентузіастів” сцени в приватнім домі з метою зорганізувати в Читальні “Просвіти” при вул. Стрийській Драматичний Гурток... ініціаторами стали звісні в Дрогобичі та талановиті в цій ділянці члени Громади – Іван Сенейко та Осип Шимко – які в пізнішому... здобули належну освіту, закінчивши театральні курси” [12, 643]. Вистави відбувалися в маленькій залі Товариства “Просвіта” (засноване у Дрогобичі 1903 р.), яке розміщувалось у службових приміщеннях нинішнього театру. Основу репертуару складала українські класичні п’єси, а саме: “Невольник”, “Назар Стодоля” Т. Шевченка, “Маруся Богуславка”, “Циганка Аза” М. Старицького, “Дай серцю волю, заведе в неволю”, “Вій” М. Кропивницького, “Мартин Боруля” І. Карпенка-Карого, “Запорожець за Дунаєм” С. Гулака-Артимовського, “Віфліємська ніч” І. Луцика. У виставах брав участь хор “Дрогобицький Боян” під орудою о. Северина Сапруна, відтак – проф. Богдана-Юліана П’юрка. Колектив має неабиякий успіх серед краян і був запрошений до Львова для участі у Красьому конкурсі драматичних гуртків.

Відомо, про те, як великою проблемою було те, що приміщення “Просвіти” не могло прийняти всіх бажаючих побачити дійство. Доводилось орендувати зал у польського Товариства “Сокіл” (за радянських часів – Будинок офіцерів, нині Центр Душпапастерства УГКЦ по вулиці Т. Шевченка). В 20-х роках д-р Володимир Чубатий – член надзірної ради кооперативи “Народний Дім” виношував ідею побудови будинку для українського театру. У 1937 році відомі на теренах Дрогобичини громадські, політичні діячі Володимир Чубатий, Іван Блажкевич, Новосельський та Угрин звернулися до Львівського кооперативу інженерних робіт (ЛКІР) для виконання проектних робіт будівництва театрального залу та сцени. Автор проекту Ярослав Филевич, конструкції розрахував Євген Пилинський. Будівництво розпочалось у серпні 1937 року, яким керував Юліан Воробкевич. З настанням т.зв. “золотого вересня”

1939 року усі роботи були призупинені. Восени 1939 року відбулися важливі історичні події, які суттєво змінили політичне, соціальне, економічне і, звичайно, культурно – мистецьке життя Європи, в т.ч. й східногалицьких земель. Пропагандистські лозунги і заклики про рівність і братерство, про соціальну справедливість і добробут, про щасливе майбуття були настільки привабливими, що значна, повірили у благородство намірів тогочасної радянської влади, активно включилися у вир нового життя, але на справді, було все по іншому. Міркуючи далі, зазначаємо, що, однак, незважаючи на жорстокість правлячого імперського режиму та численні людські жертви, криваві репресії, на нищівні духовні й моральні спустошення злочинне ставлення до історичної пам’яті, що мало згубні наслідки для наступних поколінь, “... об’єктивно оцінюючи пройдений після вереснево-жовтневих подій 1939 року шлях, всупереч усьому, в культурі і мистецтві західного регіону України мали місце значні позитивні зрушення, здобутки і досягнення” [8, 8]. Як не дивно, але в культурно-політичному становленні і мистецтва, вирішальною для розвитку професійного і самодіяльного музичного, театрального та інших видів мистецтва була Постанова №1545 Ради Народних Комісарів (РНК) УРСР від 19 грудня 1939 року “Про організацію театрів, музичних колективів, будинків народної творчості і театрально-музичних закладів у Львівській, Дрогобицькій, Волинській, Ровенській, Станіславській і Тернопільській областях”. Цитуємо цей документ: “для забезпечення розквіту українського радянського музичного і театрального мистецтва, для піднесення культурного рівня і творчого зростання трудящих західних областей України Рада Народних Комісарів УРСР постановляє: Організувати по Дрогобицькій області: в м. Дрогобичі: Державний обласний пересувний український драматичний театр...протягом 10-ти днів добрати і направити в західні області України на постійну роботу групу театральної і музичної керівників...” [6, 7 – 71]. Паралельно із виконанням оздоблюваних внутрішніх робіт у театрі йшла інтенсивна підготовка до відкриття I-го театрального сезону. Трупа складалась із “... декількох акторів, а решта були місцеві аматори та випускники Дніпропетровського театрального училища” [7, 53]. 6 листопада 1939 року у Дрогобичі відкрився I-й театральної сезону професійного театру музичною комедією “Весілля в Малинівці” Л. Юхвіда та О. Рябова. Постановка художнього керівника театру Д. Л. Гольдштейна, художнє оформлення Л.Г. Склотовського. Серед акторів, які брали участь у відкритті I-го

СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ТЕАТРУ В ДРОГОБИЧІ: ІСТОРИЧНИЙ ДИСКУРС
(до 75-ти річчя заснування Львівського академічного обласного музично-драматичного театру імені Юрія Дрогобича)

театрального сезону: Н. Буфанова, М. Овчаренко, М. Волкогонська, О. Вульман, О. Панько, Є. Антополь, Г. Дихта, І. Пригода, П. Кулик, О. Харабуга, Н. Тертичко, М. Харута, О. Срібний та ін. Репертуар театру був "...майже тотожний із Львівським театром, згідно із штампом совєтської системи: "В степах України" О. Корнійчука та "Любов Ярова" Треньова, "Украдене щастя" І. Франка [7, 53]. Театр підпорядковувався дрогобицькому обласному відділу у Справах мистецтв при Обласному виконавчому комітеті (ОВК). В такому складі трупа працювала до нападу фашистської Німеччини на СРСР (22-го червня 1941 р.). У перші дні війни "... майже всіх приїжджих акторів евакуювали на Схід, деякі поховалися, або повтікали й до театру вже не повернулись... були переважно москалі, і за ними у Дрогобичі ніхто не шкодував" [15, 750 – 751]. В театрі залишилися тільки деякі допоміжні служби, місцеві актори-аматори. Протягом року у цьому приміщенні працював аматорський гурток при УОК (Український Окружний Комітет), який поставив декілька вистав під проводом актора Степана Крижанівського. Загальне керівництво здійснював Михайло Рабій – доктор філософії, член НТШ, професор дрогобицької гімназії ім. І. Франка. У репертуарі: "Ой, не ходи, Грицю...", "Маруся Богуславка" М. Старицького, "Хмара" А. Суходольського, "Казка старого млина" С. Черкасенка, "Невольник" М. Кропивницького. Постановки також здійснювали В. Шепель, Є. Велькуш, Л. Семенів. Вокальна секція під орудою О. Кобільника, оркестр під багутом Т. Барнича, хореографічні номери ставив О. Андрієвський. Попри велике бажання аматорів, та на жаль, скромні можливості – вистави не були поставлені на належному мистецькому рівні. Участь знаних львівських актрис Л. Кривіцької та П. Поспівної надавала вагомості виставам, що радувало краян. Зазначимо, що в тогочасній періодиці, зокрема у "Вільному слові" є чимало позитивних публікацій, які засвідчують майстерну гру аматорів. Незважаючи на деякі успіхи аматорського гуртка, дрогобичани мріяли про справжній театр в місті, і це питання порушували перед міською управою. На запрошення управителів міста у серпні 1942 року до Дрогобича прибуває група акторів під керівництвом Юрія Шерегія – відомого на той час театрального діяча. Протягом короткого часу новий керівник впорядкував всі справи, пов'язані із театром, і приступив до роботи. Розпочалася активна підготовка до відкриття театрального сезону 1942 – 1943 рр. До Дрогобича повернувся із Кракова маєстро Богдан П'юрко, який очолив

музичну частину театру. Також прибув на запрошення Ю. Шерегія режисер Роман Тимчук. Трупа сформована. 7 жовтня відбулося відкриття театрального сезону Українського Підкарпатського театру ім. І. Франка виставою "Сорочинський ярмарок" М. Кропивницького. До Дрогобича прибували нові акторські сили із східних областей України, навіть із Росії: М. Мухіна, Л. Путенко, О. Крупник, Т. Бовкун, М. Воронін, П. Масоха, Д. Цугорка, Л. Стемпковський, І. Васюта, Я. Шуль, П. Трубшин, Г. Безкоровайний, П. Білокінь (двоє останніх – ще й режисери). Художній цех очолив І. Курочка-Армашевський (художник із київської опери!). При театрі діяла балетна студія під керівництвом панни Кравцівної. Славетний театр існував, адже на початку 1943 року зі Львова до Дрогобича переїхав відомий театральный діяч, актор, режисер Йосип Стадник, який очолив театр. Репертуар театру був досить великий і різножанровий. Більшість музичних спектаклів, серед яких: "Запорожець за Дунаєм" С. Гулака-Артимовського, "Катерина" М. Аркаса, "Наталка Полтавка", "Ноктюрн", "Коза-дереза" М. Лисенка, "Вій", "Дай серцю волю, заведе в неволю" М. Кропивницького та ін. Було здійснено постановки оперет "Циганське кохання" Ф. Легара, "Циганський барон" Й. Штрауса та опери "Кармен" Ж. Бізе (дві останні у концертному виконанні), які мали великий успіх у краян та німецької критики. Всього у репертуарі було в період 1941 – 44 рр. 30 найменувань вистав та концертних програм. За роки німецької окупації театр зіграв понад 500 вистав, чимало з них у різних містах і селах західної округи Львівщини, 160 вистав в рік йшло у Дрогобичі, кожного місяця – прем'єра. Стрімкий розвиток театру почав зупинятися через наближення радянських військ зі Сходу (весна, початок літа 1944 р.).

Мистецька інституція, яка налічувала майже 200 працівників зупинила свою діяльність. 16 липня театрального майно було відправлене у західному напрямі. 20 липня персоналові виплачено зарплату, розподілено запас провіанту і "...подано вільну руку всім робити так, як хто вважає за доцільне" [15, 766]. Протягом 2 – 3-х днів більшість творчих працівників театру покинули терени Дрогобиччини, серед яких Б. П'юрко, Ю. Шерегія, Р. Сасик та ін. Уже не молодий Йосип Стадник (1888 р.н.) залишився в Дрогобичі, згодом потрапив під колеса репресивної машини. 6 серпня 1944 р. радянські війська, витіснивши попередню тимчасову владу, зайняли Дрогобич. Одним із перших був Наказ про відновлення діяльності Дрогобицького

СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ТЕАТРУ В ДРОГОБИЧІ: ІСТОРИЧНИЙ ДИСКУРС
(до 75-ти річчя заснування Львівського академічного обласного музично-драматичного театру імені Юрія Дрогобича)

державного обласного українського музично-драматичного театру. Директором, художнім керівником призначено П. Білоконя, який працював у Підкарпатському театру “за німців”, на посаду режисера призначено Г.М. Безкоровайного – творчого побратима П. Білоконя, який також працював у дрогобицькому театрі в роки німецької окупації. Всього було зараховано на роботу в театр 42 працівники, з яких: 9 акторів, 5 артистів хору, 4 артисти балету та 7 оркестрантів. Інші – обслуговуючий персонал. Переважна більшість тих, які працювали в театрі протягом 1941 – 1944 рр. У цьому наказі є прізвиська, яких у дрогобицькому театрі раніше не зустрічали: А.С. Коб’яков, О.Г. Соннікова, І.О. Тулупов, О.Ф. Статива, Т.М. Шологон, Г. Амбарсуман та ін. Заступник директора – М.П. Гарін. На кінець 1944 року у театрі працювало 113 працівників. Трупі поповнили: Я. Геляс (працював в театрі “за німців”), В.Д. Цимбал, Г.Я. Заславець, художник П.І. Коваль (усі троє в роки окупації працювали у перемиському театрі), музичну частину очолив І.Г. Карнаухов, який прибув із Київщини, балетмейстер – М.Т. Ованесов, концертмейстер – Р.Л. Лауфер. Протягом осені 1944 року зміцнювалась матеріально-технічна база театру. Йдуть постановки вистав: “Україна під гнітом німецького фашизму”, “Лихо намучить – лихо й научить та Сватання на Гончарівці”. З нового 1945 театр очолює П.Д. Петрик. Трупі готується до офіційного відкриття, готуючи п’єсу братів Тур і Шейніна “Поєдинок” (прем’єра 22 квітня 1945 р.). Наступні прем’єри: “Платон Кретчет”, “Загибель ескадри” О. Корнійчука, “Московський характер” К. Сімонова, “Весілля в Малинівці” Л. Юхвіда та М. Аваха з музикою О. Р’ябова. Протягом перших років театр грає вистави у Дрогобичі та районах колишньої Дрогобицької області. Ці роки відзначаються великою плінністю кадрів, як творчих працівників, так і обслуговуючого персоналу. За період 1944 – 49 рр. в театр зараховано близько 800 працівників – звільнено понад 600 осіб. На початку 1948 року театр був майже позбавлений державної дотації, через що було відбулося велике скорочення працівників різних цехів, в тому числі й акторів. Та колектив вистояв, і літом 1950 року театр вперше виїжджає на гастролі за межі України. Гастрольний маршрут пролягає прибалтійськими містами. Базовою точкою було місто Лієпая. У 50-ті роки в репертуарі театру з’являються твори українських класиків: “Наталка Полтавка”, “Мартин Боруля”, “Сватання на Гончарівці”, “Лимирівна”, “Майська ніч”, “Циганка Аза” та ін. Поряд з українською класикою ставляться такі п’єси, як “Навіки разом”

Л. Дмитерка, “Кремлівські куранти” М. Погодіна, “Люди в шинелях” М. Ірчана, “Під золотим орлом” Я. Галана та ін. Великою заслугою у цьому праці майстрів сцени: заслужених артистів УРСР В. Варецької, Г. Теслі, Г. Лаврика, акторів В. Цимбала, Г. Зірки, О. Григораша, Л. Пілінської, М. Ованесова. Трупі поповнюють Г. Прокопець, М. Недошитко та ін. У цей період театр очолювали директори: П.Д. Петрик, І.В. Богаченко, П.Д. Павленко, А.В. Кордюм, С.А. Науменко, О.Н. Дмитрічев, О.І. Сичевський, Д.В. Василенко, Г.К. Климчук, Г.М. Лаврик, В.С. Геєвським, І.В. Стасенко, М.С. Медведицький, А.І. Жолобов, М.Ф. Безкровний, О.О. Старіков, К.Ф. Козачук. Творчу стратегію театру визначили головні режисери: І.В. Богаченко, Б.К. Поздняков, М.В. Хороманський, П.Д. Ковтуненко, засл. арт. УРСР М.С. Терещенко, О.І. Сичевський, М.Ф. Янковський, І.В. Стасенко. Головні художники: П.І. Коваль, М.Г. Стецюра, О.Ф. Шаховцов, М.М. Сакевич, Д. Нарбут, А.Г. Самбур. Музичну частину очолювали: А.Г. Карнаухов, А.О. Волковинський, Г.О. Будьонний, Ф.Ф. Кельнер, Н.Н. Корміліцин, Г.С. Іванніков, В.А. Барсов, М.Л. Раух, А.М. Кльос, І.Л. Раух, В.М. Кондрат’єв.

Протягом 1963 – 1989 рр. театр очолює Й.В. Мудрий. Директор формує нову творчу команду. Роки стабілізації колективу. До Дрогобича приїжджають нові творчі сили, серед яких головні режисери: М.В. Гіляровський, В.І. Конопатський, В.М. Шминець, Я.В. Маланчук, Ф.М. Макулович актори: М. Шуневич, Т. Нещерет, Ж. Сікорська, О. Масляник, Й. Сенюра, А. Сенюра, Л. Левченко, Я. Шепетяк, Г. Морозюк, С. Дудка, А. Цибульський, Н. Цибульська, К. Наумук, А. Шамшаєва, А. Шкондіна, Л. Калита, Л. Хороб, М. Кізіма та ін. Акторам цього періоду поталанило творити на сцені разом із корифеями нашого театру, заслуженими артистами УРСР Володимиром Цимбалом та Лідією Пілінською, а також ветеранами театральної сцени Михайлом Недошитком, Жанною Сікорською, Ярославом Шепетяком, Михайлом Сердюком, Катериною Корчак, Богданом Жукевичем та ін. Музичну частину очолювали: І. Гамкало (нині диригент Національної опери), Р. Сов’як, В. Сидорак, М. Бурбан, З. Модрицький, М. Копилевич. Художники: А. Левенець, П. Чабан; балетмейстери: О. Ніколаєв, В. Музика, М. Безкровний, Т. Будинкевич. Репертуарна афіша театру 60-их першої половини 80-их років досить різноманітна, цікава. Основу складала музично-драматичні твори української класики: “Лимирівна” П. Мирного, “Титарівна”, “Чорноморці”, “Майська ніч”, “Запорожець за Дунаєм” С. Гулака-Артимоського, “Катерина” М. Аркаса,

СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ТЕАТРУ В ДРОГОБИЧІ: ІСТОРИЧНИЙ ДИСКУРС
(до 75-ти річчя заснування Львівського академічного обласного музично-драматичного театру імені Юрія Дрогобича)

“Сватання на Гончарівці”, “Шельменко денщик” Г. Квітки-Основ’яненка. Поряд з українською класикою світло рампи побачили твори: “Ромео і Джульєта”, “Отелло” В. Шекспіра, “Собор Паризької Богоматері” В. Гюґо, “Вій вітерець” Я. Райніса. Звичайно не оминали театр твори О. Коломійця, О. Островського, М. Зарудного, Ю. Яновського, Я. Галана. Іменем останнього театр йменувався протягом 1970 – 1989 рр.

У другій половині 80-их років відбуваються зміни у суспільно-політичному, а відтак у культурно-мистецькому житті тодішньої держави, і “точкою відліку нового етапу в історії театру послужив спектакль “Голгофа” 1988 р., за Ч. Айтматовим... з небувалим успіхом для Дрогобича при немислимим раніше аншлагах відбувались такі нові вистави, як “Вертеп” (1989 р.), “Січові Стрільці” (1990) ... далі були вистави “Мазепа-гетьман український”, “Сотниківівна” за Б. Лепким, “Чорна пантера і білий ведмідь” за п’єсою В. Винниченка, “Запорізька Січ” О. Коломійця, “Яничари” за Р. Іваничуком, “Ой Морозе-Морозенко” Л. Крупи” [11, 244]. Впродовж 1989–97 рр. театр очолював Н.І. Хлібкевич, творчий процес організували головний режисер Я. Бабій та диригент М. Михаць.

Не найкращі роки для творчості та життєдіяльності театру були на зламі ХХ – ХХІ століть. Театр фінансувався із місцевого бюджету, як інші культурно-мистецькі установи міста. Колективи фінансувалися (дотація) у розмірі 50 – 60% від потреби. Впродовж майже двох десятиліть керівництво театром здійснює Микола Гнатенко – директор, художній керівник, заслужений діяч мистецтв України. В його команді працюють заступниками заслужений працівник культури України Олег Загорулько, Василь Калита, Ігор Пастернак, головний режисер – Олександр Король, головний диригент – заслужений діяч мистецтв України Микола Михаць, головний художник – Ярослав Данилів, головний балетмейстер – Сергій Дмитрів.

Сьогодні нові мистецькі віяння спонукають творчі сили театру до пошуку новаторських сценічних форм, адже колектив Львівського академічного обласного музично-драматичного театру ім. Ю. Дрогобича налічує близько 150 працівників (з яких 60-творчих: актори, оркестр). Це народні артисти України, майстри сцени: Алла Шкондіна, Адам Цибульський, Олександр Морозов; заслужені артисти України: Сергій Дудка, Надія Цибульська, Ганна Нечай, Галина Чеботарьова, Ірина Осламенко; актори драми: Любов Смірнова, Іван Герасимчук, Тетяна Лучейко, Олександр Латишев, Юрій Федчук, Марія Свіжінська, Віра Хомин, Стефанія Башак,

Ірина Шевчук та ін.; артисти-вокалісти: Наталія Бориславська, Ярослав Дзендзерович, Надія Тарасюк, Ростислав Герилів; артисти балету; оркестр. Нині в репертуарі понад 20 найменувань різних за жанром вистав, це: “Кайдашева сім’я”, “Тіні забутих предків”, “Украдене щастя”, “Запорожець за Дунаєм”, “Катерина”, “Наталка Полтавка”, “Шельменко Денщик”, “Тев’є – Тевель”, “Марія”, “Нескорима”, “Лавина”, “Здрастуйте, я ваша тітонька”, “Ханума”, “Сто тисяч” та ін. Є чимало цікавинок для наймолодших глядачів, а також учнівської та студентської молоді.

Висновки. Огляд театрального життя Дрогобиччини як аматорського так і професійного не можна вважати вичерпним, оскільки ще не опрацьовано всі доступні нам матеріали. Чимало фактів не ввійшли у статтю через вимоги щодо обсягу статті. Ще, на сьогодні, є чимало розбіжностей у поданні прізвищ, імен особистостей, дотичних до організації театральної справи на Дрогобиччині. Та, попри всі, поки що неточності ми намагалися простежити шлях до професійного театру, його становлення, формування і розвиток. Дрогобицький театр у післявоєнний період суттєво не відрізнявся від обласних театрів України. Однак у репертуарі цього колективу домінували твори української класики. Особливого національного визнання колектив театру здобув в кінці 80-х – поч. 90-х років минулого століття, суттєво змінивши репертуар. Таку ж репертуарну політику дрогобицькі театри намагаються сповідувати й нині.

1. *Архимович Л. Музичний театр Західної України / Л. Архимович // Українська класична опера. – К., 1956. – С. 104 – 120.*

2. *Бурбан М., Михаць М. Музично-театральне мистецтво Львівщини (II половина IX – II половина ХХ ст.). / М. Бурбан, М. Михаць // Посібник-довідник. ВО “Котермак – УЕЛФ”. – Дрогобич, 2009. – 202 с.*

3. *Документи, архівні матеріали Львівського академічного обласного музично-драматичного театру імені Юрія Дрогобича. Архів театру.*

4. *Климовський Я., Тимчук Р. Український Підкарпатський театр / Я. Климовський, Р. Тимчук // Дрогобиччина – земля Івана Франка. Т.І. (Гол. ред. колеґії Л. Луців). Нью-Йорк – Париж – Сідней – Торонто, 1973. – С. 618 – 626.*

5. *Кузів Г. Культ Шевченка у Дрогобичі // Дрогобицьке слово – №38 /112. 30 березня – 1942 р. – С. 3.*

6. *Культурне життя в Україні. Західні землі: документи і матеріали. Т. I. (1939 – 1953). Упор. Галайчак Т., Луцький О. та ін. – К., 1995. – С. 68 – 71.*

7. *Лужницький Г. Український театр після визвольних змагань / Г. Лужницький // Наш театр.*

**ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ВНЗ УКРАЇНИ
(на прикладі університету економіки та права “КРОК”)**

Книга діячів українського театрального мистецтва 1915 – 1975. Т. I. (Гол. ред. Гр. Лужницький). Нью-Йорк – Париж – Сідней – Торонто. – С. 5 – 94.

8. Мазепа Л., Мазепа Т. Историчні передумови та загальний огляд музичної культури Львова після початку Другої Світової війни / Л. Мазепа, Т. Мазепа // Шлях до музичної Академії у Львові. Т. II. Львів, 2003. – С. 7 – 18.

9. Мірчук І. Історія української культури / І. Мірчук Історія української культури. – Мюнхен-Львів, 1997. – С. 233 – 275.

10. Михаць Р. Театру ім. Юрія Дрогобича – 75! / Галицька зоря №77 (13757), 06 листопада 2015 р. – С. 1 – 2.

11. Нариси з історії Дрогобича (від найдавніших часів до початку ХХІ століття). Науковий редактор Л. Тимошенко. – Дрогобич, 2009. – 319 с.

12. Сенейко С. Драматичний гурток при вул.

Стрийській / С. Сенейко // Дрогобиччина – земля Івана Франка. Т.I. (Гол. ред. колегії Л. Луців). Нью-Йорк – Париж – Сідней – Торонто, 1973. – С. 643 – 646.

13. Сов'як П. Дрогобицький аматорський театр (1890 – 1941) / П. Сов'як // Дрогобицький краєзнавчий збірник. Вип. I. – Дрогобич, 1995. – С. 73 – 78.

14. Чарнецький С. Нарис історії Українського театру в Галичині / С. Чарнецький. – Львів, 1934. – 253 с.

15. Цегельський Ю. Підкарпатський театр у Дрогобичі (1941 – 1944 рр.) / Ю. Цегельський // Наш театр. Книга діячів українського театрального мистецтва 1915 – 1975. Т. I. (Гол. ред. Гр. Лужницький). Нью-Йорк – Париж – Сідней – Торонто. – С. 749 – 766.

16. Шалата М. Шляхи боротьби за волю / М. Шалата // Дрогобиччина – земля Івана Франка. Т.IV. (Упор. і гол. ред. М. Шалата). – Дрогобич, 1997. – С. 13 – 28.

Стаття надійшла до редакції 18.03.2016

УДК 37.048.4:811.111:338.48

Антон Заболоцький, директор центра дистанційного навчання
Університету економіки і права “КРОК”, м. Київ

**ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ВНЗ УКРАЇНИ
(на прикладі університету економіки та права “КРОК”)**

У статті розглянуто перспективні інструменти Інтернет-маркетингу для просування дистанційної форми навчання в сфері освітніх послуг та розглянуто особливості формування маркетингової стратегії у вищих навчальних закладах України, проведено порівняльний аналіз засобів Інтернет-маркетингу.

Ключові слова: дистанційне навчання, технології дистанційного навчання, дистанційне навчання в Україні.

Літ. 5.

Антон Заболоцький, директор центра дистанційного навчання
Університету економіки і права “КРОК”, г. Киев

**ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГ ДИСТАНЦІОННАЯ ФОРМА ОБУЧЕНИЯ В ВУЗАХ
УКРАИНЫ (на примере университета экономики и права “КРОК”)**

В статье рассмотрены перспективные инструменты интернет-маркетинга для продвижения дистанционной формы обучения в сфере образовательных услуг рассмотрены особенности формирования маркетинговой стратегии в высших учебных заведениях Украины, проведен сравнительный анализ средств интернет-маркетинга.

Ключевые слова: дистанционное обучение, технологии дистанционного обучения, дистанционное обучение в Украине.

Anton Zabolotskiy, Director of Distance Learning Center
University of Economics and Law “Krok”, Kyiv

**INTERNET MARKETING OF DISTANCE LEARNING AT THE UKRAINIAN UNIVERSITIES
(the University of Economics and Law “Krok” as example)**

The article considers the prospective instruments of the internet marketing for promotion the distance learning in the field of educational services. The article deals with the features of formation of marketing strategies in higher educational institutions of Ukraine. The author conducts the comparative analysis of means of internet marketing.

Keywords: distance learning, distance education technology, distance learning in Ukraine.

Актуальність. Вхідження України до європейського освітнього простору передбачає розв'язання нових завдань, що пов'язані з реформуванням освіти. Розвиток

ринкових відносин в Україні посилює конкурентні вимоги до всіх сфер суспільного життя, зокрема в сфері вищої освіти. Сьогодні вищі навчальні заклади зіткнулися з низкою проблем, пов'язаних